

«Πώς θα επιταχυνθεί η ευρύτερη αποδοχή των ηλεκτρικών αυτοκινήτων στην Ελλάδα»

Δρ Γιώργος Αγερίδης
Μηχανολόγος Μηχανικός

Διευθυντής Ενεργειακής Αποδοτικότητας
Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας – Κ.Α.Π.Ε.

Εισαγωγή

Η απάντηση είναι με την «κατάλληλη πολιτική»

Ο ρόλος της «κατάλληλης πολιτικής» είναι τετραπλός και περιλαμβάνει:

- Τον προσδιορισμό των εθνικών στόχων
- Τη λήψη μέτρων για τη διευκόλυνση της επίτευξής τους και την άρση των εμποδίων
- Την εποπτεία της αποτελεσματικότητας των μέτρων και την τακτική επικαιροποίησή τους
- Τη σύνδεση της πολιτικής αυτής με άλλες πολιτικές

Στην Ελλάδα οι στόχοι για την ηλεκτροκίνηση έχουν τεθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα – ΕΣΕΚ.

Για την άρση των εμποδίων:

- Πρέπει πρώτα αυτά να προσδιορισθούν και να αναλυθούν
- Στη συνέχεια να προσδιορισθούν οι εμπλεκόμενοι φορείς και να σχεδιαστούν οι κατάλληλες κοινές δράσεις
- Τέλος, να γίνεται συνεχής συγκριτική αξιολόγηση και τα μέτρα να γίνονται περισσότερο δραστικά, να αναλαμβάνονται πρόσθετα ή να αίρονται

Εμπόδια ευρύτερης αποδοχής της ηλεκτροκίνησης

Ο προσδιορισμός των εμποδίων επιτυγχάνεται με έρευνες αγοράς κατά τακτά χρονικά διαστήματα, αφού η φύση και η βαρύτητά τους μεταβάλλεται με την εφαρμογή των μέτρων που λαμβάνονται, με την ανάπτυξη της αγοράς σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και με την εξέλιξη της τεχνολογίας.

Στην Ελλάδα δεν διεξάγονται τέτοιες έρευνες. Ως εκ τούτου για τον προσδιορισμό των εμποδίων χρησιμοποιείται η διεθνής βιβλιογραφία (σειρά χωρίς βαρύτητα):

- κόστος αγοράς – τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα είναι ακόμη ακριβότερα από τα αντίστοιχα συμβατικά και για το λόγο αυτό επιδοτείται η αγορά τους
- εμβέλεια κίνησης και δυνατότητα / χρόνος επαναφόρτισης – ανάπτυξη κατάλληλων υποδομών σε όλη την επικράτεια με δημόσια και ιδιωτικά δίκτυα
- διστακτικότητα στη χρήση ηλεκτρικών αυτοκινήτων – εμβληματικές εφαρμογές σε δημόσιους στόλους και σχετικές ποσοτώσεις σε δημόσιες προμήθειες
- άγνοια για τη νέα τεχνολογία – ενημέρωση των καταναλωτών για τα πλεονεκτήματα και «απαξίωση» των πραγματικών ή υποθετικών μειονεκτημάτων

Η διεθνής εμπειρία σε «πολιτικές»

Οι πολιτικές για την ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης κινούνται σε συγκεκριμένους άξονες:

1. Κίνητρα για την αύξηση του αριθμού των ηλεκτρικών αυτοκινήτων, ως ποσοστό της ετήσιας αγοράς νέων και μεταχειρισμένων αυτοκινήτων
2. Ανάπτυξη των υποδομών φόρτισης
3. Υλοποίηση δράσεων αύξησης της χρήσης ηλεκτρικών αυτοκινήτων σε στόλους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα
4. Δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης εγχώριας προστιθέμενης αξίας σε συστήματα, υποσυστήματα, υλικά, λογισμικό, κ.α.
5. Εκπαίδευση, κατάρτιση και ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων κατάλληλων για τη νέα τεχνολογία και τη νέα αγορά
6. Ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας στους τομείς που σχετίζονται με την ηλεκτροκίνηση
7. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών, αλλά και των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

Οι άξονες αυτοί αναλύονται σε επιμέρους δράσεις αφού:

- σε πολλές περιπτώσεις σχετίζονται μεταξύ τους (π.χ. η αύξηση του αριθμού αυτοκινήτων και οι υποδομές φόρτισης ή η αύξηση αυτοκινήτων και το απαραίτητο επαρκώς καταρτισμένο προσωπικό συνεργείων επισκευής και συντήρησης ή το προσωπικό διαχείρισης τροχαίων ατυχημάτων στα οποία εμπλέκονται ηλεκτρικά αυτοκίνητα), ή
- συνδέονται με άλλες πολιτικές που αφορούν:
 - στην οικονομική ανάπτυξη και την επιχειρηματικότητα,
 - στην περιφερειακή ανάπτυξη,
 - στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την προστασία των υπαρχόντων,
 - στην ενεργειακή πολιτική και την αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ,
 - στην προώθηση των έξυπνων δικτύων και της διασυνδεσιμότητας,
 - στην ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και προϊόντων για μια νέα παγκόσμια αγορά,
 - στην προστασία του περιβάλλοντος και στην υποστήριξη επίτευξης των Εθνικών στόχων

Η ηλεκτροκίνηση στην Ελλάδα

Η πρώτη εικόνα είναι θετική:

- Υπάρχει το πλαίσιο επιδότησης της αγοράς ηλεκτρικού αυτοκινήτου, τόσο για ιδιωτικούς φορείς, όσο και για ιδιώτες
- Οι στόχοι του ΕΣΕΚ, για το 2021, έχουν υπερκαλυφθεί
- Το 2020 η Ελλάδα κατείχε την πρώτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην ετήσια αύξηση του αριθμού ηλεκτρικών αυτοκινήτων στην αγορά, καθώς και στην ετήσια ποσοστιαία συμμετοχή τους στο σύνολο των πωλήσεων
- Αυξάνεται ο αριθμός δημοσίως προσβάσιμων σταθμών φόρτισης που εγκαθίστανται από τον ιδιωτικό τομέα
- Ετοιμάζεται η δεύτερη φάση του Προγράμματος επιδότησης, όπου θα περιληφθούν και τα ταξί με ιδιαίτερα υψηλή οικονομική ενίσχυση
- Ολοκληρώνεται το Εθνικό Μητρώο δημοσίως προσβάσιμων σταθμών φόρτισης
- Ολοκληρώθηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές για τα συνεργεία επισκευής και συντήρησης ηλεκτρικών αυτοκινήτων
- Προχωράει το πλαίσιο οικονομικής ενίσχυσης εγκατάστασης σταθμών φόρτισης στους Δήμους της χώρας

Ωστόσο ...

Τα απόλυτα νούμερα κατατάσσουν την Ελλάδα προς το τέλος της σειράς των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης τόσο όσον αφορά στον αριθμό των ηλεκτρικών αυτοκινήτων που κυκλοφορούν, όσο (κυρίως) στην ανάπτυξη του δικτύου υποδομών φόρτισης (στον αριθμό τους και στη γεωγραφική κάλυψη)

Πρόσφατο δημοσίευμα ανέφερε ότι οι φορείς που θέλουν να αναπτύξουν δίκτυα σταθμών συναντούν γραφειοκρατικά εμπόδια και σημαντικές χρονικές καθυστερήσεις.

Η χώρα δεν βρίσκεται (ακόμη) στα σχέδια Ευρωπαϊκών και διεθνών φορέων για την επέκταση των δικτύων τους στην Ελληνική επικράτεια.

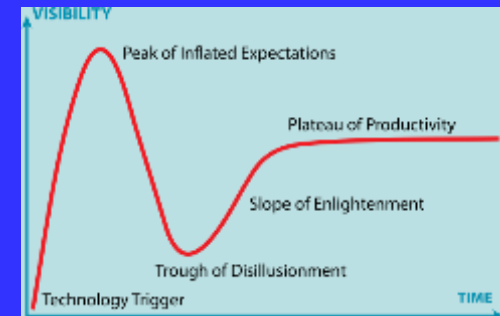
Η ανάπτυξη των Περιφερειακών και Τοπικών Σχεδίων Ηλεκτρικής Κινητικότητας δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, ώστε να απορροφηθούν αποτελεσματικά τα σχετικά κονδύλια που θα διατεθούν για την ανάπτυξη των υποδομών.

Οι κινήσεις των φορέων που προτίθενται να εμπλακούν επιχειρηματικά, φαίνεται (χωρίς, προφανώς να είναι γνωστές οι στρατηγικές τους και τα άμεσα σχέδιά τους) σαν να βρίσκονται στο στάδιο των προκαταρκτικών κινήσεων και των κινήσεων τακτικής έναντι του ανταγωνισμού και όχι στην έναρξη της ανάπτυξης.

Τέλος, η ακολουθούμενη πολιτική είναι περισσότερο πολιτική του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (με τη συνεισφορά του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και τη συνεργασία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών) και όχι μια ολιστική Εθνική πολιτική, όπου θα περιλαμβάνονται και άλλοι άξονες, πέραν αυτού της οικονομικής ενίσχυσης της αγοράς ηλεκτρικών αυτοκινήτων (οχημάτων γενικότερα).

Η διεθνής εμπειρία επιβεβαιώνει ότι στην ηλεκτροκίνηση συμβαίνει ό,τι και με κάθε νέα τεχνολογία, ακολουθώντας την «Καμπύλη Gartner»:

- τον αρχικό ενθουσιασμό αυτών που αναζητούν τις τεχνολογικές καινοτομίες, ακολουθεί η απογοήτευση μεγάλου μέρους της αγοράς, και
- στη συνέχεια, σταδιακά αρχίζει να αναπτύσσεται η αγορά και να αυξάνει ο αριθμός των ενδιαφερόμενων

Πηγή: Wikipedia – Gartner Curve

Σημαντική παράμετρο στην ανάπτυξη της αγοράς αποτελεί η ενημέρωση του αγοραστικού κοινού και η εξοικείωση όλων των εμπλεκόμενων με τη νέα τεχνολογία.

Αυτό έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην ηλεκτροκίνηση, που έχει να «ανταγωνισθεί» την ώριμη, γνωστή και πολύ εξυπηρετική τεχνολογία των αυτοκινήτων με θερμικούς κινητήρες, ενώ οι ιδιαιτερότητες και τα σημαντικά πλεονεκτήματά της δεν είναι ακόμη οικεία σε πολλούς παράγοντες της αγοράς, όπως έχει παρατηρηθεί στις ΗΠΑ με τους πωλητές αυτοκινήτων, που δεν μπορούσαν να λύσουν απορίες των πελατών τους.

Συμπεράσματα

Η τρέχουσα πολιτική αντιμετωπίζει την ηλεκτροκίνηση ως ώριμη αγορά, ενώ στην πραγματικότητα είναι ακόμη σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης.

Ο στόχος αύξησης του αριθμού των αυτοκινήτων, χωρίς την ταυτόχρονη ανάπτυξη των υποδομών φόρτισης, ρίχνει το βάρος στην οικιακή φόρτιση και στην αστική κίνηση. Ωστόσο, η δυνατότητα υπεραστικής χρήσης των ηλεκτρικών αυτοκινήτων οδηγεί στην ευρύτερη υιοθέτηση της ηλεκτροκίνησης από τους καταναλωτές.

Η ενημέρωση και η εξοικείωση του κόσμου με τη νέα τεχνολογία, είναι σημαντική παράμετρος ανάπτυξης της αγοράς – στις ΗΠΑ το 12 με 14% του προϋπολογισμού σχετικών προγραμμάτων αφορά στις δράσεις αυτές.

Οι συναφείς τομείς και δραστηριότητες πρέπει να αναπτυχθούν ταυτόχρονα, διότι κάθε αστοχία δημιουργεί άμεσα αρνητική εικόνα και κάνει το κοινό δύσπιστο.

Ο πρωτεύων στόχος πρέπει να μετακινηθεί από την αύξηση του αριθμού αυτοκινήτων (εισαγωγές χωρίς εγχώρια προστιθέμενη αξία) σε προσπάθεια συμμετοχής στην αγορά των 9,5 τρισ. δολαρίων που θα αναπτυχθεί μέχρι το 2040.

Ευχαριστώ

για την προσοχή σας